

Handläggare
Fanny Adebrink
Fanny.Adebrink@huddinge.se

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Revisionsrapport: Granskning av biblioteksverksamheten

Förslag till beslut

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 12 april 2021 och överlämnar tjänsteutlåtandet till Huddinge kommuns revisorer som svar på revisionsskrivelsen *Granskning av biblioteksverksamheten*.

Sammanfattning

De förtroendevalda revisorerna i Huddinge kommun har gett revisions- och rådgivningsföretaget KPMG AB i uppdrag att granska biblioteksverksamheten i kommunen i syfte att bedöma om berörda nämnder har en effektiv och ändamålsenlig styrning, ledning och uppföljning som bidrar till en tillfredsställande lagefterlevnad, kvalitet och måluppfyllelse i kommunens biblioteksverksamhet.

Revisorernas sammanfattande bedömning är att gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens styrning, ledning och uppföljning inte säkerställer att kommunen lever upp till skollagens och biblioteksprogrammets krav på skolbibliotek. Därtill görs bedömningen att samarbetet mellan folkbiblioteken och skolorna inte fungerar på ett helt tillfredsställande sätt.

Revisorerna lämnar följande rekommendation till gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden:

- Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att ta fram förslag på hur skollagens krav på skolbibliotek på alla gymnasieskolor i kommunen ska säkerställas samt hur nämnden ska möta behoven av "skolbibliotek" inom vuxenutbildningen.

Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att samtliga kommunala gymnasieskolor uppfyller skollagens krav på tillgång till skolbibliotek. För vuxenutbildningen finns inget motsvarande krav på tillgång till skolbibliotek och digital undervisning ges inom ramen för utbildningen. Förvaltningen delar revisionernas beskrivning av att samarbetet mellan folkbiblioteken och skolorna inte fungerar på ett helt tillfredsställande sätt och välkomnar ett förtydligat samarbete.

Beskrivning av ärendet

De förtroendevalda revisorerna i Huddinge kommun har gett revisions- och rådgivningsföretaget KPMG AB i uppdrag att granska biblioteksverksamheten i kommunen. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020. Granskningens syfte har att bedöma om berörda nämnder har en effektiv och ändamålsenlig styrning, ledning och uppföljning som bidrar till en tillfredsställande lagefterlevnad, kvalitet och måluppfyllelse i kommunens biblioteksverksamhet.

Revisionen har granskat kultur- och fritidsnämnden, grundskolenämnden och gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens verksamhet. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för skolbibliotek inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Revisorernas sammanfattande bedömning gällande gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden är att nämndens styrning, ledning och uppföljning inte säkerställer att kommunen lever upp till skollagens och biblioteksprogrammets krav på skolbibliotek. Revisionen beskriver också att det saknas ett samarbetsavtal mellan gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden om att tillhandahålla bibliotekstjänster.

Revisorerna lämnar följande rekommendation till gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden:

- Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att ta fram förslag på hur skollagens krav på skolbibliotek på alla gymnasieskolor i kommunen ska säkerställas samt hur nämnden ska möta behoven av "skolbibliotek" inom vuxenutbildningen.

Förvaltningens synpunkter

Enligt skollagen ska eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ha tillgång till skolbibliotek.¹ I bibliotekslagen framgår att kommunerna ansvarar för skolbiblioteksverksamheten.²

Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att samtliga kommunala gymnasieskolor uppfyller skollagens krav på tillgång till skolbibliotek. Samtliga skolor har skolbibliotek i skolans lokaler, personal med examen inom biblioteks- och informationsvetenskap eller motsvarande, läromedel av god kvalitet, litteratur på andra språk, lättläst litteratur samt digitala verktyg för inläring. Skolbibliotekens verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka eleverna språkliga och digitala kompetens och det sker en god samverkan mellan lärare och skolbibliotekens personal i syfte att öka elevernas måluppfyllelse.

Skolbiblioteken arbetar med att stimulera läsning genom bland annat bokcirklar/bokklubbar, bokbloggar och författarbesök.

I revisionsrapporten framgår att det finns en stor variation i bemanningen av skolbiblioteken avseende omfattning och kompetens. Iakttagelsen utgår från enkätundersökningar till rektorer i grund- och gymnasieskolan samt intervjuer inom

¹ Skollagen 2 kap 36 §.

² Bibliotekslagen (1996-1596) § 7.

grundskolan. Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen vill påpeka att samtliga gymnasieskolor har ett skolbibliotek i lokalerna som bemannas av en heltidsanställd bibliotekarie med examen inom biblioteks- och informationsvetenskap eller motsvarande, undantaget Widerströmska gymnasiet som fortfarande är under uppbyggnad, där en heltidsanställd bibliotekarie även har uppdrag inom information och marknadsföring.

Det finns inget motsvarande krav på tillgång till skolbibliotek för elever på vuxenutbildningen. Vuxenutbildning anordnas i flera olika former, kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå, särskild utbildning på grundläggande nivå, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå, särskild undervisning på gymnasial nivå och svenska för invandrare (sfi). I Huddinge kommun anordnas gymnasial vuxenutbildning av auktoriserade utbildningsanordnare vilket innebär att Huddinges elever inom gymnasial vuxenutbildning genomför sin utbildning hos många olika utbildningsanordnare. I revisionsrapporten framgår att stödet gällande digital kompetens, läromedel och vägledning oftare är bristfälligt för vuxenstuderande. Inom vuxenutbildningen i kommunal regi kartläggs elevernas digitala kunskaper och utifrån kunskapsläge erbjuds en orienteringskurs. Motsvarande krav finns i avtal med auktoriserade anordnare. Enligt skollagen 20 kap 7 § ska läromedel inom sfi vara utan kostnad, medan läromedel och lärverktyg kan åläggas eleven själv att anskaffa. I Huddinge tillhandahålls elever inom sfi med läromedel, medan övriga elever anskaffar läromedel själva. Det finns däremot tillgång till referenslitteratur. Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningens bedömning är därmed att inga ytterligare åtgärder behöver vidtas.

Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen ingår inte i underlaget för avsnittet om samarbete mellan nämnderna för att tillhandahålla bibliotekstjänster utan enkäter har riktats till folkbiblioteken och grundskolorna. Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen instämmer dock i revisionernas slutsatser att samverkan inte fungerar på ett helt tillfredställande sätt. Förvaltningen välkomnar ett övergripande samverkansavtal för att skapa tydligare och bättre förutsättningar för samverkan mellan skolbiblioteken inom gymnasieskolorna och folkbiblioteken.

En statlig offentlig utredning (SOU 2021:3) om stärkta skolbibliotek och läromedel har redovisat uppdraget om likvärdig tillgång till skolbibliotek genom delbetänkandet *Skolbibliotek och bildning och utbildning*. Utredningen föreslår bland annat att skolbibliotek i första hand ska finnas på den egna skolenheten, att skolbiblioteken ska vara bemannade och att huvudmannen ska sträva efter att anställa personer med examen i biblioteks- och informationsvetenskap samt att rektor ska få ett uppdrag att ansvara för att samarbetsformer utvecklas mellan skolbibliotekarier och lärare. Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen välkomnar utredningens förslag och avser att följa lagförslaget.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslagen medför inga ekonomiska eller juridiska konsekvenser.

Frida Plym Forshell
Gymnasie- och arbetsmarknadsdirektör

Patrick Vestberg
Verksamhetschef gymnasium och
vuxenutbildning

Bilagor

Bilaga 1. Revisionsrapport *Granskning av biblioteksverksamheten*

Beslutet ska skickas till

Akten
Kommunstyrelsen